

(XXXIX.)

A TS. ÉS KIR. FELSEG' KEGTELMÉVEL

Indult BÉTSBŐL, Keddén 21. Juniusbann. 1796.

Egy hirtelen érkezett kemény betegség, a' múlt postá- naponn ki-vetette vólt a' Merkur' keziből a' pennát: ez az oka, hogy akkor semmi Ujjsággal nem udvarolhatott érd. Olvasóinak. De ez többször nem fog történni; mert ez utánn ilyen állapotbann is, ha maga nem írhat a' Merkur': vagy diktál másnak, vagy pedig egészfzen más által irat Ujjságot. Egyfzeri történetet tehát ne vegyenek az érd. Olvasók, erőssenn' rófsz' nevenn:

Hábotus Környülállások.

A' Rénus mellől: —

A' Leg-utóbbi Merkur, a' Rénus' jobb parttya elöll a' Frantziákat a' Labn' és Sieg' nevü vizek kö-

G c c

zött, az *Auszriai* seregeket pedig, a' *Labn'* vize megett hagyta vala. Akkor ezenn Ts. Királyi seregeknek, még Fegyvertármester Hertzeg *Württemberg* volt a' vezére: de az ólta Gróf *Wartensleben* vette által, mint idősebb Fegyvertármester, a' vezérséget, a' ki a' *Károly* fő Hertzeg' táborától is, a' *Rénus'* tulsó mejjékéről, számos fegyveres sereget hozott által a' *Rénus'* innenső vidékére, a' *Labn'* megett megállapított *Auszriai* tábor segítségére, a' melly még ekkor (Junius 7 dike tájján) ilyen módonn feküdt a' nevezett viz' mejjékenti: — Bal szárnya éppen ott állott a' Gen. *Fink* vezérése alatt, a' hol a' *Labn'* a' *Rénus*-ba belé szakad. A' dereka a' tábornak, *Limpurg* nevű városoknál feküdt a' *Labn'* mellett: túl a' vízenn egy kevés távolságra a' *Frantziák* állottak. Felül mind ezekenn Generál *Milius Weilbügnál*, a' *Sax Huzsátok'* Oberstere *Gaßtesheim* pedig leg feljül *Wetzlárnál* állott, a' honnét a' *Labn'* tulsó vidékire is *Hermanstein*hoz, fél mért föld távolságra küldözte-ki a' maga szelső vigyázóit. —

*Wetzlár*bol nem távázott el a' Birodalom' Camarájának Archivuma, mint-hogy olyan végzés tétett előre, hogy az oda közelíteni fogó *Frantzia* Generálisnak küldettefésék elibe Gen. *Jourdannak* azonn irása, melly szerént mind a' Camarát mind pedig a' váraft bátorságossá tette vólt, hogy bántódás nélkül fognak maradni, ha oda érkeznek is a' *Frantzia* seregek.

*Wisbaden*ből (*Frankfurt*onn túl 4 mért földel) így irt egy tudósittónk Jun. 15-dikénn: — „

„Én itt vagyok meleg feredönn. Mindenek félnek: én tsendesenn vagyok és nem félek az ellenségtől. Ezt a' bátorságot pedig nem magamba, hanem a' Tsárfári táborba vetem; soha szebb, erősebb, és jobb sereget ennél, nem láttam., — „ *Károly* Hertzegnek egész tábora a' *Rénus'* jobb parttyára által takaródott: csak 15 ezer emberek maradtak túl, a' *Máintz* mellett lévő kemény sántzokkal körül vétetett táborbann. Gróf *Wurmzernél* is így történik a' dolog. Ott is csak a' *Maunbeim*onn túl a' *Rénus'* bal parttyánn ké-

szült sántzokbann marad őrző sereg. A' Frantziák tehát lafsann-lafsann szállanak-bé esmét, *Bingenbe*, *Creuzenachba*, *Neustadtba*, *Speyerbe*, és *Wormsba*., — „A' *Labn'* vizénél mindenek concentrálódtak, és az egész hadi theátrum ide a' *Rénus* inneső mejjékére hozattatott által; a' honnal esmét elkell néki másu-a kergetődni. —

„Itt a' Frantziák is minden nap erősitik magokat. Azok közzüllök, a' kik eddig a' *Mosella'* mejjékeinn feküdtek, most ide a' *Labn'* felé nyomúltak elő. *Jourdan* maga is, a' ki még mind eddig túl volt, ma által érkezett a' *Labnhoz*. *Ebrenbreitstein'* várával még eddig közösülése volt a' *Gen. Fink'* tsoporttyának., — „Tegnap egy kis szélső poszti őszfetsapás volt *Nassaunál*, a' hol a' Frantziák fére nyomattattak., — „Egy más ilyen őszfetsapásbann *Limburgnál*, egy Frantzia Vadász-tiszt, 8 köz emberekkel, együtt a' Tsászáriak által el-fogattatott. —

„A' jövő 4 napok nevezetesek lesznek; már az ütközethez való elő-készületek meg-vagynak; *Károly Hertzeg* maga váratik a' *Labn'* vizéhez. &c.

Máintzbol Jun. 10-dikénn: — „

„*Károly Hertzeg* el-indula ma reggel a' *Labn'* mejjékére *Limpurgba*: de nem fog ő Hertzegsége ott maradni, hanem még ma estvére visszsa utazik onnét *Königstein* mellé *Schwalbachba*, a' hol a' fő hadi-szállása most vagyon, de a' honnann az, holnap-után *Hombourgba* fog általtétetődni, *Friedberg* és *Frankfurt* közzé. — Maga Grót *Wurmzer* még mind *Manheim*-bann vagyon, és tsak Hadi Cancelláriájának egy része tétetett által *Heidelbergba*., —

A' *Károly* fő Hertzeg' sereginek a' *Nabe* mellől *Máintz* felé való visszsa-költözéséről, így irnak onnét Jun. 8-dikánn: — „A' Frantziák nem mulat-
 tak-el a' Tsászári seregeknek, az ő visszsa-felé való utazásakor, alkalmatlankodni: de vesztéssel verettek visszsa. *Blankenstein* Hufzár *Hársányi*, 5-dik-benn meg-támadtatott *Cusel* és *Ulmet* között 3 Frantzia *Regementektől*, a' mellyeknek elő-tsoporttya

nagy hévséggel reá rohant a' Hadnagy *Doleviczenys* és *Fáy* vezérléseik alatt szérlül álló két Huszár posztokra. A' nevezett Hadnagyok, vitézenn ellen-állottak az ellenségnek mind addig, míg a' tsoport' több részével az ő Májorjok is el-érkezvén, akkor a' Frantziákat meg-szalasztották, és egész *Baumholderig* visszakergetvén, 1 tisztet néhány köz emberekkel együtt el-fogták, egy *Klein* nevű Frantzia Generálifit meg-sebelsítettek. Az ellenség, 4 szekér sebes embereket vitt-bé *Baumholderbe*. A' mi vesztesünk 1 el-esett, 2 meg sebésdedett emberekből, 2 meg-öletett, és 2 sebet kapott lovakból állott.,,

* * *

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A' *Bétshe* már meg-érkezett 12-dik Juniusi *Frankfurti* tadosítások ízerént, addig az ideig a' *Lahn* vize mellett még semmi ujjabb nevezetes dolog nem történt volt; a' fekvése is a' két ellenséges seregeknek még, csak az előbbeni volt, a' miéink innen, a' Frantziák pedig túl' feküdtek a' *Lahn* mentibeenn. —

A' Frantziák nagy számmal takarodnak a' *Rénus* bal parttyánn le-felé *Bacharach* felé, és *Neuwied*nél költöznek által a' *Rénus* iunenső parttyára. —

*Wetzlar*hoz egy mért-földnyi távolságig járnak ugyan elő a' Frantzia szélső vigyázók: hanem, mi-hellyest Tsászfári tsoportot latnak-meg, mingyár el-távoznak.

B é t s.

Eddig hadi Tanátsosi hivatalt viselt, és nem ré-gibenn Excellenciás titulussal meg ajándékozottatott *M. Türkheim* Urat, méltoztatott ő Felsege a' Ministeriumba Státus-Tanátsófsá tenni. Hasonló-képpen, eddig a' Státus-Consilium' Cancelláriájának volt Directora, *M. Vogel* Ur is, ugyan oda Státus-Tanátsófsá tétetett.

O l o s z O r f z á g.

A *Betsi Udvari Hir-adásból* : —

„Semmi további történetekről szolló tudósításaink nem érkeztek *Olosz országból* : az ellenségnek *Tyrolisra* való be-ütései ellen azonban részünkről, a' leg foganatosabb eszközök vétettek mindenünnem elő ; hogy az ő bé-rohanásai' elibe, alkalmas gátak tétődhefsenek.

„Hogy tehát, az úgy nevezett *Littorále* felé és *Belső Austriának* vidékeire minden felöll útbann lévő, rész szerént pedig már oda érkezett ujj segítő seregek, a' tzállal annál meg-egyezőlőbb kormányoztatfatsanak, és a' hadi munkák annál sebesebben folyának, 's- az *Olosz országi tábor* Hadi-Comandójától elő vétetendő eszközök, annál foganatosabbann elő-segítettetsenek : erre nézve Felsőes Urunk' rendeléséből, Fegyvertármeister Gróf *Colloredo Wenczel* *Lai-bachba*, F. Marschallajtánt *Neugebauer* *Klagenfurthba*, Generalmájor *Specht* pedig *Triestbe*, küldettettek. — (Fegyvertármeister Báro *Alvintzi* is már valami más-fel héttel ez előtt *Tyrolis* felé utazott volt el, de a' honnann a' reá bizatott dolgoknak meg- vizsgálása és el-rendelése után, *Bétsbe* esmét visszfa jönni szándékozott.) —

„Egyéb aránt olyan tudósítások jöttek *Velen-czéből*, hogy ez a' Respublika a' maga tengeri kereskedésit bátorságos állapotbann akarván fenn tartani, minden féle ellenséges préda hajókat szándékozik a' vele szomszédos tenger-öbölből (az úgy nevezett *Velen-czei Golfó*bol) ki-szorítani, a' melly tzélnak el-érése végett, a' maga hadakozó hajóit ki-evezéshez készíti. —

(Mig a' *Merkur* vagy két nap alatt igen el-botsatotta vala a' szárnyait, valami hozzá ment barátjai olyan örvendetes egy pár ujjságokat beszéllenek nálla, hogy lehetetlen volt vidámsággal nem halgatni. Azt mondták, hogy ők azokat a' jó ujjságokat a' *Graczi*, 's-más ujjságokból is olvasták. Az egyik az volt, hogy a' *Frantziák Tyrolisra* bé-ütni

szándékozván, az *Etſch* vizinn keresztül akarták jönni de a' próba 15 ezer embereikbe kerülvén, rutul verettek vízfűzre. — Hanem már most azt láttyuk a' Bétsi Ud. Hir-adásból, hogy még eddig az *Etſch* vizinél nem tettek e'féle próbát *Tyrolis* ellen a' Frantziák. — A' másik jó hír a' volt, hogy a' *Velenczeiek* a' Directoriumhoz *Páris*ba Követeket küldvén, ez egy sebens rendelést botsátott volna Gen. *Buonaparté*hoz, hogy a' Frantzia sereget a' *Velenczei* földről, tulajdon fejével való felelet alatt, a' leg nagyobb fietséggel mind vigye ki., — Most még eddig erről is csak annyit olvasunk a' Bétsi Ud. Hir-adásból, hogy a' préda-hajóknak a' magok' szomszédságaikból való el-kergetésénn igyekeznének a' *Velenczeiek*, a' melly annyival is inkább hitelt érdemlő dolog, hogy egy időtől fogva néhány tudósítók emlékezetet tettek volt a' felől, hogy a' Frantzia préda-hajók nagyon kezdenének szaporodni a' *Velenczei* tenger-öbölben.)

Két *Tyrolisi* leveleknek rövid foglalattya: — „

„*Kalternbül*, *Bozen* mellől, *Jun.* 6-dikán: — Az ellenség, éppen határjaink szélénél áll ugyan, de még eddig sem erőszakkal véghez nem vihette, sem, a'-mint láttyuk, valójában még meg nem próbálta azt, hogy határjainkon keresztül rontson. Egyik tzelját, hogy t. i. *Mántuát*, a' velünk való közösöléstől el-vágja, 's-vivásához annál jobb moddal hozzá férhessen, el-érte, a' midönn határ-széleinket körül vette: hanem, hogy vallyon a' *Tyrolis*ra való bé-roatás legyen-e' a' másik tzelja, ennek, már most kell magát nem soká ki-nyilatkoztatni. . . „A' szélsőbb *Tyrolisi* határokonn azonban a' nagy tolyongásnak meg-akadályoztatása végett, mindennek, a' mi csak a' szélek' oltalmazásához nem alkalmas és ahhoz nem tartozik, a' belsőbb vidékekre' öfzólni szükséges lévén, ez azt okozza, hogy minden ország-útak, Lovas-katonasággal (mint-hogy ott a' passzokon ezeknek is nem lehet mind hatznokat venni), és bágáziás szekerekkel vagynak el-lepve. „ . .

... „A' leg nagyobb és szükségesebb szorgalmatosság most egész Tyrolisbann, az ország' oltalmazásarafel-költ embereknek sokaságához képpest, leg inkább ebben a' két dologbann határozódik, először, hogy oda elegendő marha- és ember- eleség szállittásék, másodsor, hogy elégséges fegyver, 's-nevezetesen Stutz, kerittethesék öfzfe. Minden szomszédos barátartományok foganatosonn meg is hivattattak, és egész Graeczig sebess posták küldettettek széljel, hogy mindenütt gyülytsék öfzfe a' haszonvehető Stutzokat. Graeczben társaságok állottak öfzfe, hogy a' Tyrolisiak' számára fegyvert gyülytsenek és szállittsanak.,,

„Insbruckbol Jun. 6-dikán: —

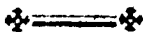
B. „A' Haza veszedelem mellett vagyon: az ellenség egy pár napokkal ez előtt az úgy nevezett *Confiniamoknál* (Olorz határ-széleknél) Roveredoun aloll állott, és a' *Velenczeiek'* felső pafusfa itt, az ő kezekbenn volt. A' mi fő hadi szállásunk tegnap *Trientben* volt, 's-hónap talám *Bozennbenn* leszen. Egy Generalisnak itt léte, a' kit némellyek akkor hirtelen a' *Komendérozónak* vélték lenni, azt a' vélekedést gerjesztette vala Jun. 3-dikán az emberekbenn, hogy a' fő hadi-szállás már itt volna. A' marha-eledel' meg-fogyatkozásának el-kerülése végett, a' lovásfág és a' bágázsia *Kárinthia* felé tarkarodik, és mindenek a' tábor' számára való eleség-hordással foglalatoskodnak. A' liszt- és gabona-szállítás, a' vizeknek megnövése által egy keveset akadályoztatódik. Az égek tarttsák-meg szomszédjainknak költsönös bizodalját irántunk, és gerjeszték-fel őket, hogy elégséges vont-juku Stutzokat szállittsanak számunkra, melyeknek árra úgy is jól meg-fizettetik, és így mi egészszenn remellyük hazánknak meg-oltalmaztatódását. Tsak lövő eszközeink legyenek jók: a' föld' nép jó szivvel el-szánnya az életét. Nem lehet képzelní, hogy ez a' sok esztendőktől fogva békeféghenn és tsendeféghenn élő Nemzet, most egyszerűbenn melly nagy gradittsára lépett a' hadi enthusiasmusnak.,,

Velentzéből, Május 31-dikénn: — „

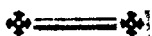
„A' már rész szerént vidékeinkenn folyó háboru mind inkább-inkább közelit hozzánk. Már a' *Gen. Buonaparte* további plánumjai is majd ki fogják magokat nyilatkoztatni; de a' mellyeket előre bajos ki-találni. — Mikor Április' 12-dikénn Generál *Argenteaura* reá akart ütni, azt ita vólt *Genuába* a' *Frantzia* Ministerhez *Faipoulthoz*, hogy a' *Bochettánál* akarja meg-támadni ez *Austriaiakat*, és úgy játzodta a' dólgot, hogy az a' levél igazánn a' kezekbe akadt az *Austriaiaknak*. — A' *Sárdinigi* Kirallyal való fegyver-nyugvás' kötésnek egyik *Artikulussábann*, azt a' fel-tételt kötötte-ki magának, hogy a' *Frantzia* seregeket *Valentzán*n feljül, a' *Po'* vizénn keresztül szállithassa: azonbann míg a' dolog észre vétetődött, kettözött marschokat tett *Pjazenza* felé, és ott szállott keresztül a' *Po'* vizénn, s - az után azt irta a' *Directoriumhoz*, hogy ő a' *Po'* vizénn egy *Diplomatikai* fogás által ment légyen vesztés nélkül keresztül. — Nyoltz napokkal ez előtt egy *Hirdetést* adott-ki seregeinél, mellybenn azt mondgya nekik, hogy még *Romát* és *Neápolist* meg kellett venni: de éppen ez az ő *hirdetése* gerjesztheti azt a' gyanut, hogy más felé fogja fegyvereit fordítani, ha tsak a' *Tyrolisiak'* bátorsága és az ő természeti sántzaik, változást nem okoznak az ő plánumábann., — „Ha valahogy valamelly *Frantzia* sereg az úgy nevezett *Graubundnerek'* földgyinn rontánd, keresztül, ez nem lehet más, hanem a' *Kellermann* táborá, a' melly *Savojából* a' *Como'* tavához, már rész szerént meg is érkezett. — (Egyéb aránt más tudositásból olvassuk, hogy még eddig nem léptek vólt bé a' *Frantziák* a' *Valtelin'* hatáira, a' melly *Tyrolis* és *Meylánd* között leg szél-ső vidéke a' *Graubund'* földgyinek.)

Azonbann úgy erttyük *Neápolisból*, hogy ott isa' leg foganatosabb készülétek tételnek arra a' történetre, hogy, ha az ellenség tsak ugyan a' *Királyi* tartományokig elő akarna nyomulni, illendő ellent-állással fogadtathassék. E' végre a' múlt *Május 17-dikénn*, a' föld-népének közönséges fegyverbe való öltözése végett, egy

hivő Hazafi esmerje-meg: hogy ő, magáért és másokért születtetett; hogy ő, születésekor lépik abba a kötelességbe, a' melly szerént Hazáját szeretni, és azt a' szükségben segíteni, sőt, hogy azért a' tartományért, a' mellynek kebelében bátrann nyugszik 's-magát háza'-népével együtt táplálja, életét is le-tenni tartozik; 's-hogy mind ezeket tselekedni akkor tartozik mindenk felett, mikor egy olyan ellenségtől fenyegettetik, a' melly sem törvénynek sem tulajdonnak, sem életnek, sem Vallásnak, nem kedvez, egy olyan ellenségtől, a' melly akar hova megyen, a' Templomokat el-ronttya, meg-motskolja, megszentteleníti, az Oltárokat le-tépi, a' Papokat üldözi, és a' leg Szentebbet, a' mit a' *Jésus Christus* a' maga Eklésiának hagyott, lábaival tapodgya. Egy Hazafi, a' melly az ő Vallásánál fogva támadtatik-meg, a' Hazának ezenn veszedelmeit, valósággal nem nézheti lagy-meleg vérrel. Hanem inkább, lelki-esmerete-beli ösztönöztetése, 's-Hazájának javához viseltető indulattya által fel-gerjesztetvén, segítségül elő-szaladni el nem mulattya; magát a hadi seregekhez kaptsolván, vitézenn ellent fog állani, 's-a' mága bizodalomát a' seregek' Istenébe fogja helyezettetni, a' ki gyakrann olyankor kél-fel, mikor nem véltük, és a' maga ellenségeit, mint a' port úgy el-széleszti. —

„En magam, első példáját fogom adni a' Hazafibuzgóságnak és bátorságnak. Én, a' közönséges védelemre magam fogok, erőssenn szeretett Jobbágyaim' serege előtt, a' Királyok' Királyának és Urak' Urának segedelmébe vetett tellyes bizodalommal, menni, a' ki a' Fejedelmek' szivét igazgattya, és őket ha tiszta szivvel az ő Szent Nevéhez kiáltanak, megvilágosittya. Én azonban e' mellett, arra a' végre, hogy az Isteni Rendelés által az Országlásom' alá adatott népeknek békeféséget és tsendefséget szerezhessék, minden féle illendő eszközöket elő-venni el nem mulatom. Hanem, ezenn tzeltnak elő-mozdítására, hogy minden törtenehez-képeest meg-kivántató kész állapotban lehessünk, semmi szükség előre való vigyázást, figyelmeteségünkből ki ne

„A' lárma itt el-tsendesedett. A' Frantzia Vezér, kemény rendelkezéseinn, a' mellyeket ezenn a' vidékenn ki-hirdettetett, mindenek el-bámultak.

Frantzia Ország.

Párisból: —

Gen. *Buonaparte* a' következő szókkal itt *Meylánd*bol egy levelet Május' 21-dikénn a' Directoriumhoz: — „En, Hazafi Directorok! most vevém azt a' postát, a' melly 26-dikbann (Május' 15-dikénn) indúlt Párisbol. Ez meg-hozta hozzánk annak a' ditsősézes békességnek Ártikulufsait, a' mellyet ti a' Sárdinai Királlyal kötöttetek. Kérlek, hogy fogadgyatok-el töllem ezért egy complementet. Seregeink meg vagynak elégedve vele., „Ugy gondolkodom, hogy a' mi *Rénusi* táborunk nem fogja megengedni, hogy a' Tsászáriak ott erőseenn meg-gyengítsék, az *Olosz* ország felé való nyomulás által, magokat., . . . „Itt küldöm néktek a' *Modénai* Hertzeggel kötött fegyver-nyúgvásunknak Ártikulussait, és azt a' Hírdetést, a' melly, seregeinknél mostanság tétettett közönségessé &c., —

Ez a' *Buonaparte* által a' Directoriumkoz küldetett *Modénai* fegyver-nyúgvás, különbözik attol, a' mellyet az *Olosz* levelek után már mászför mi is meg-irtunk volt. A' valóságos Ártikulusok, a' *Buonaparte* mostani jelentése szerént, ezek: — 1) A' *Modénai* Hertzeg fizelsen a' Frantziáknak 7 millió 500 ezer Livra kész pénzt, u. m: 3 milliókat haladék nélkül a' Frantzia tábor' kafsájába, 2 milliókat 15 napok alatt *Génuai Balbi* nevü Bánkóshoz, a' hátra lévő 3-madfél milliókat pedig egy hónap alatt ugyan azonn Bánkóshoz. — 2) A' *Modénai* Hertzeg adgyon a' Frantzia tábor' számára még 3-madfél milliókat, elesegbenn, puska-porbann, 's-más egyéb munitziók-bann, akkor, és mindent úgy mérsekelve, a' mikorra és a' mitsoda mérseklés szerént, a' Frantzia fő Vezér meg fogja határozni. — 3) A' Hertzeg a' maga képes-házából (vagy *ujj-magyarosonn*, *Kép-tárjából*) és Státussáiból, tartozzék az arra ki-rendeltetendő Frantzia szemelvények által 20 darabot ki-vállasztatni hagyni. Ellenbena a' Frantziák is ígérük magok részékről, hogy

Modénann való kerefsztül útázások alatt, semmi *requisitziót* nem tesznek, és mindent kész pénzel fizetnek.,,

A' *Buonaparte'* feljebb említett Hirdetése, melyet a' *Máylánda* lármákra nézve közönségefsé tetetett, a' következő *Ártikulusokonn* végződik: — „A' *Frantzia* tábor, a' melly olyan nemes indulatu a' milyen erőss, a' tsendes és nyugodalmas lakosokkal, mint attyafiaival úgy fog bánni, hanem rettenetes mint az égi tűz, a' rébellisekre és az olyan városokra nézve, a' mellyek emezeket oltalmazzák. Ehez képpest — 1) Iször. A' *Frantzia* fő *Vezér* rébelliseknek hirdeti lenni mind azokat a' *Helységek*et, a' kik az ő 6-dik *Priariáli* rendelésének (hogy t. i. fegyvereiket 24 órák alatt mindenek bé-adgyák 's-a. t.) nem engedelmeskedtek. A' *Generálisok*, ezeknek meg-zabolázására, szükséges fegyveres erőt rendelnek, a' mellyek mindeneket, a' kiket fegyveres kézzel találni fognak, meg-lövöldözzenek; 's-fel-égetnek. Mind azok a' *Papok*, *Nemesek*, a' kik a' rébellis *Közönségekbenn* maradnak, mint-kezesek árestáltatnak, és *Frantzia* országba küldtetnek. — 2) Mind azok a' *Helységek*, a' mellyekbenn a' harang meg-vonatik, helybe mingyár meggyulytattatnak; és a' *Generálisok* tartoznak izámolni ezen parantsolatnak bé-töltetése felöll. — 3) Azok a' *Helységek*, a' mellyeknek vidékeikenn valamelly *Frantzia* meg-gyilkoltatik, ha az öldöklőt ki nem jelentik, nem árestálják, és ki nem adgyák, fizefsék büntetésül, több mint egy 3-mad részit annak az adónak, a' mellyet esztendő alatt fizetnének a' Fő *Hertzegnek*. — 4) Minden személy, a' kinél fegyver és munitzió találtatik, a' vidék-beli *Generalis'* rendelése sizerént lövettefsék-meg. — 5) Ha falunn valamelly háznál el-dugott fegyver találtatik, a' gazda fizesse büntetésül egy 3-mad részit a' maga jövedelmének; a' házak pedig, a' mellyekbenn el-titkolt fegyver találtatik, mind égettetsenek-fel, ha a' tulajdonos, a' fegyver' urát ki nem jelenti. — 6) Minden *Papok*, és gazdagok, a' kik a' nép' lázzasztása felöll meg-győzettetnek, akar t-telegyeiknek el botcsátása, akar pedig a' *Frantzia* ellen való indulat.

tyoknak ki-nyilatkoztatása által tselekedgyék azt, mint kezesek árestálatnak, Frantzia országba vitetnek, és jövedelmeiknek fele el-foglaltatik., —

„*Buonaparte.*”

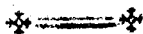
A' Finántziával nagyon a' Frantzia országló-széknek még máig is leg több baja. Gen. *Buonaparte* azt írta vala ugyan a' napokban a' Directoriumhoz Orosz országból, hogy a' *Tortona*i Frantzia kassáiban, már 2 millió Livrányi kész pénz nagyon lé-téve, és még minden orán fognak ugyan oda vagy 10 milliók letéttetni, a' mellyek ollyanok, hogy azokra nincs szüksége az Orosz tábornak. A' *Lajos* aranyok' betse azonban a' papirosséhoz képpen nem hogy szállana, hanem még nevededik. Az okát ennek úgy látják, hogy mind csak a' sok pénz-plánossal mesterkedő emberek' kuppétkedéseikben találja-fel a' Directorium. Ugyan ezért, midőn közelébről az a' rendelés decretáltatott volt, hogy bizonyos napok alatt minden ember *Mándátumokat* tseréljen-ki magának az Afsignatákért a' kassából, mert a' ki a' meg-határozott napok alatt ezt nem tselekedzi, azonn túl pénz gyanánt nem veszik-el a' nálla maradt Afsignatákat; akkor egy hirdetésben arról is meg-intette az embereket a' Directorium, hogy most ugyan vigyázanak, és magokat a' mesterkedő pénz-kupetzek által meg ne engedgyék tsalattanni. Azonban mi történt? az, hogy a' mesterkedők alattomban azt sugták a' nép' fülibe, hogy a' Directorium a' meg-határozott napok alatt tellyességgel bé nem tserélheti *Mándátumokkal* az Afsignatákat, mellyre nézve azok, az embereken maradván ezek *Száz-pro-Egy* kárt fognak rajtok vallani. Ez a' sugallás azt tselekedte, hogy akkor mindgyár 24 Livrák aranyban, 13 ezer Afsignáta Livrákon is el-adattattak. — Látván ezt az országló-szék, ki-hírdette, hogy *Párisban* 132 váltó-kassák lévén meg-nyittatva, ezek közül mindeniknél minden *Párisi* lakos bé válthat egy nap 400 ezer Livrányi Afsignatákat. Így a' leg f. orofsabb fel-vetés szerént 3 napok alatt csak *Párisban* minden nehézség nélkül 22 milliárd Livrányi Afsignaták tserélthetnének bé; pedig már most az egész országban csak 21 milliárdok vagy-

nek még künn. — Ezzel a' hirdetéssel, nyert annyit a' Directorium. hogy Május' 28-dikán a' 24 Livrányi arány pénz, 10 ezer Afsignáta Livrákra szállott volt le. —

A' Directorium azonbann most a' sok kööttségnek egy részit, a' kezében lévő Királyi kintshez tartozó drága kövek által is pótolni kezdette. Nevezetesenn azt a' világ előtt esmeretes *le Regent* nevű drága gyemántot, a' melly tsak egy darab lévén, még is 547 Karatot nyom, és 8 millió Livrákra be-tsültetik, ki-küldötte idegen országra, és ott költsön-pénzt vévén reá, azzal fizeti a' Prusziái Státusokból Frantzia országba által-szállított lovak' árrát.

A n g l i a.

A' Parlamentomi tagok' választása, még foly egész Ang'liában nagy figyelemmel. Londonbann leg inkább *Westminsterre* függesztették mindenek a' figyel-metességet. Ez egy nagy város, és noha már most Londonhoz van ragasztva, 's - a' London név alá ő is oda értetik: tsak ugyan különös tisztyei vagynak, sé 2 tagokat szokott küldeni a' Parlamentomba. A' mostani Cándidatusok 3-mann vagynakbenn: Fox, Admiral *Gardner*, és *Horne Tooke*. Most már itt nagy a' vetélkedés, hogy a' 3-mak közül mellyik marad-gyon-ki, mert mind a' 3-mann nem választattathat-nak, pedig magok szeretnék. Fox, és *Gardner* mások által cándidáltattak: *Tooke* pedig maga cándidálta magár. Az egyik Voxoláskor, Foxra 480, *Gardnerre* 373. *Tookere* pedig 258 votumok mentek. — Ezek a' ma-gok cándidátások alkalmatosságával, hoszszas beszé-deket tartottak a' választó néphez, a' mellyel rész szerént magokat, a' lehetőségig recomendálták, rész szerént vetélkedő társaikról mondottak a' mit mon-dani jónak itéltek. — Fox nevezetesenn illette beszé-dében azokat a' két tudva lévő Parlamentális Actá-ka-t is, mellyeknek egyike által *Pitt*, a' nép-gyüle-seket tiltatta-meg, a' másika által pedig *Greenville*, a' Király' személlje ellen való bűnnek határait terjesz-tette-ki erősebben. Mondotta Fox azt is; hogy a' Ministerek még eddig nem mérézlik a' népet attól el-tartóztatni, hogy a' maga Kép-viselőit maga válaszfa. Erősítette: hogy néki az 1682-

bann bé-hozatott Constitutzió tettik, de a' benne 1796-bann esett ujjitásokat nem szenvedheti. A' más két Cándidatusokrol azt mondotta, hogy néki azokhoz semmi köze. Ő csak magának iparkodik szaporítani a' votumokat: azonban mind kettőjüket betsülli; mert egyik azok közzül egy vitéz Admirál, a' ki nagy szolgálatoakat tett a' Státusnak, a' másik pedig az az ember, a' ki a' Ministerek' kegyetlen és igazságtalan üldözésének tárgyalévén, már most just tarthat a' maga Hazafi társainak könyörületességéhez. &c. — Admirál Gardner is befzélteni kezdett; a' Királyhoz és a' Constitutzióhoz való hivatást elő-hozta: hanem, a' népnek részre hajlásból származó lármája által annyiszor félbe szakasztatott a' beszéde, hogy nem sokat lehetett belőlle érteni. — Horne Tooke a' többek közt ezeket is mondotta: — O egészszén úgy itél, a' mint Fox befzéllet; és magát nem is ajánlotta volna Cándidátusnak, ha vélhette volna, hogy Foxnak árt vele. Ő nem hiheti, hogy Westminster városra, két olyan Kép-viselőket válasszon magának (Foxot, és Gardnerert) kik közzül egyik el-rontsa, a' mi jót a' másik tett. Ő (Tooke) az Admirált, kinek egyéb aránt, belfő személyes tulajdonosságait betsülli, fájulja azért hogy néki az ő Fejeinek parantsolattyából kellet itt megjelenni, a' ki fokkal jobbann tselekedne, ha a' maga bátorságát a' külső ellenség ellen nyilatkoztatnaki, a' belső ellenségeket pedig, kikről a' maga beszédében szollott, kik alatt a' Ministereken kívül más nem értethetik, bízná reá, és Foxra., — Az utánn még más atkalomatossággal is mondtak mindenik e'-fele beszédeket, kivált Tooke igen mérgeseket; és úgy tartatik hogy azokkal is erőssennnevelte legyen haragofsáinak számát. — Egyik későbbi voxoláskor, Fox 769, Gardner 718, Tooke 580 votumot kapott.

Londonbol: Május' 21-dikénn: — „

„Itt egy időtől fogva sokat írának az újságok a' Wallisi Herzeg és Herzegné között támadottnak lenni hallató egyenetlenségről, a' mellynek le-tsendesítésében, mint nagy Tövény-tudós Lord Thorlou erőssenn járna: de ez a' történet még nem lett olyan nyilvánvalóvá, hogy egészszén hitelesen lehetsénn volna írni.,,